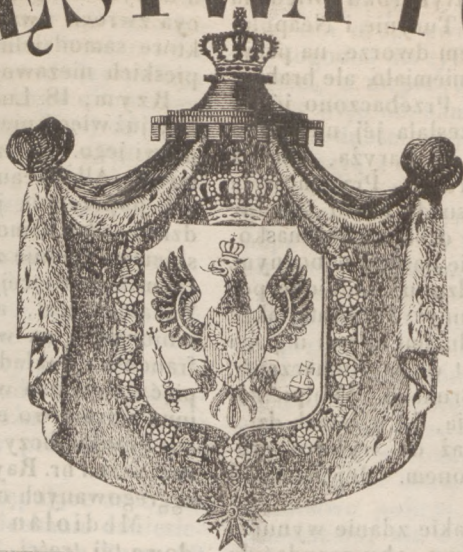

GAZETA W. KSIĘSTWA POZNAŃSKIEGO

Drukiem i nakładem Drukarni Nadwornej W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamiński w Poznaniu.

Berlin, d. 2. Marca. — W skutek zaproszenia przez deputowanego 2. izby radcy sprawiedliwości Graeffego, zgromadzili się wczoraj wieczorem o godzinie 6, w gmachu izby drugiej deputowani z miast sześciu wschodnich prowincji, aby się naradzić nad kwestyą podatku grunto-
wego i jak ją popierać w sprawie miast owych.

— Sześć towarzystw kolei żelaznych przesłało obszerną protestacyą do izby drugiej przeciw opodatkowaniu kolei żelaznych.

Berlin. — (Kor. Cz.) Oddawna zapowiadane zawarcie traktatu handlowocelnego pomiędzy Austryą z jednej, a Prusami z drugiej strony, przyszło nareszcie, z telegraficznych depeszy i dzienników, w d. 19. b. m. do skutku. Traktat podpisany jest ze strony Austrii przez bar. Bruck, ze strony Prus przez ministra prezydenta p. Manteuffel i przez p. Pommer Esche. Wiadomą tu już jest jego osnowa, z której główne punkta przytaczam. Traktat składa się z trzech części: najprzód z traktatu handlowego i żeglugowego; powtórnie, z traktatu celnego; potrzebie, z traktatu monetarnego, (Handels und Schiffsfahrtsvertrag, Zoll-Kartelvertrag und Münz-Kartelvertrag). W pierwszym jest umówiony i oznaczony najprzód pewien szereg towarów, od których w wzajemnym handlu pomiędzy Austryą a Prusami cło zupełnie jest zniesione. Liczba takowych wolnych od cla artykułów handlu jest bardzo znaczna. Między innymi: zyczajne towary garncarskie, polewane i niepolewane, węgiel, cynk, różnego rodzaju mlewo, jakoto: mąka, kasza i t. d., nieklejony papier, książki, mappy, ryciny, noży, staloryty, kamienioryty, bydło itd. Następnie zestawione są w osobnej taryfie wszystkie te towary, które w wzajemnym handlu pomiędzy Austryą a Prusami handlu, niższe jak dotąd cło opłacać będą. Między niemi znajdują się: przedza bawelniana, przedza lniana, towary bawelniane, płóciennne, wełniane, jedwabne, żelazo surowe, sztabowe, fasowane, blacha żelazna, drut, zyczajne towary żelazne, kunsztowne towary żelazne, igły, igliczki, klejony papier itd. Oznaczenie i porównywanie wartości monetarnej austriacko pruskiej, jest przedmiotem osobnych umów. Traktat zawartym jest jak już wiadomo, na lat 12. Wszakże częściowa zmiana jego osnowy może być w każdym czasie przedsięwzięta, gdy się tego okaże potrzeba. Tak już w 1854 r. zebrać się mają obustronni komisarze, w celu dalszego porozumienia się względem zniesienia lub zniżenia większej liczby cel. Przez te postępowe zmiany ma być zwolna przygotowaną powszechna unia celna. Gdyby jednakże takowa jeszcze 1865 r. przywiedziona do skutku być nie mogła; traktat zawarty dla tego nie ustaje, lecz komisarze państw kontraktujących obowiązani są zebrać się na nowe konferencye, aby w stosunkach handlowych i taryfie celnej większe jeszcze przygotować zbliżenie. Traktat zaczyna obowiązywać od 1. Stycznia 1854. Zawarty on jest obecnie tylko pomiędzy Austryą a Prusami, lecz dla państw niemieckich, które do związku celnego razem z Prusami aż do 1854 r. należą lub później należeć będą, zastrzeżony jest dla tych państw włoskich, które z Austryą w związku celnym zostają. Nie można wątpić o przystąpieniu do niego wszystkich państw pomienionych, niemieckich i włoskich. Korzyści tak obszernego związku handlowego zbyt są widoczne, aby które z państw pomniejszych nie miało chcieć ich sobie zapewnić. O przystąpieniu Hanoweru i innych państw, które mają w traktacie wrześnieowym, nie można wątpić. Państwom koalicyi, zamkniętym w środku, nie także lepszego do uczynienia nie pozostanie. Nawet miasta wolne na północy, jak Hamburg, Brema, Lubeka, oraz obiedwie Meklemburgie nie będą mogły na długo ostać się na uboczu. Niemcy weszły nareszcie na drogę wielkiego handlowego postępu. Materyalne i moralne skutki zawartego traktatu nie są do obliczenia. Dwanaście lat wzajemnych stosunków w przemyśle i handlu, zbliża do siebie więcej rozszczępione plemiona i interesa, niż wszystkie eksperymenty polityczne. Przyszła handlowa unia Niemiec nie wydaje się już być utopią, lecz dotykana rzeczywistością. Trochę wyrozumienia i umiarkowania ze strony dwóch naczelnich państw niemieckich, potrafiło rzeczywistość tę uczynić możebną. — Pan Bruck wkrótce podobno Berlin opuści, i jak tu mówią, ma objąć w Austrii ministerstwo finansów.

Z czynności sejmowych nie masz nic ważnego, bo izby znów bardzo rzadko miewają posiedzenia publiczne, a w bieżącym tygodniu izba druga nie ma żadnego. Wielka część deputowanych do domu się porożje zdżala. Przy tak częstych po kilka dni trwających pauzach, trudno pojąć możebność wykończenia wszystkich prac rozpoczętych. Zaledwie dosyć pozostanie czasu do obradowania ordynacyi gminnych, a tu jeszcze budżet cały w komisji nie opracowany. Izba pierwsza szybciej pra-

cuje, i pragnąc aby obrady sejmowe skończyły się z końcem Kwietnia, bo posiedzieliom ziemskim, których wielka liczba jest w izbie pierwszej, potrzeba w tym czasie wrócić do gospodarstwa, izba ta żąda, aby czynności izby drugiej były także przyspieszone. Z początkiem przyszłego tygodnia zapewne też obrady izby drugiej z większą podjęte będą pilnością i wytrwałością. Z pewnością jednak aż do końca Maja się prze-włoką, bo święta wielkanocne sprowadzą znów dwutygodniową pauzę. — Bankierowie Rothschild z Frankurtu n. M. mianowani zostali nadwornymi królewsko pruskimi bankierami. — Mierosławski wydał polskie dzieło pod tytułem: „Powstanie poznańskie w r. 1848“, w kształcie objaśnień do J. Moraczewskiego powieści. Pismo to, nie bardzo pochlebne dla obywateli szlachty Księstwa poznańskiego, ma już dla samej ciekawości wielki odbyt. — Sanna ustaje, dziś wielka odwilż, śnieg na gwałt z miasta wywożą. Zabawy kończą się, na półpoście zapowiedziane ostatnie bale.

Francya.

Paryż, 26. Lutego. — Arcybiskup nieograniczył się na samem zakazaniu czytania Univera w swojej dyecezyi, ale jeszcze niepozwała rozpraw zamieszczać o teologii w wszystkich dziennikach religijnych, jak Ami de la Religion, Gazette de France i t. d. Wszystkie te rozprawiania, mówi arcybiskup w swym okólniku, ustaly przed kilku laty, a kościół we Francyi pod kierunkiem biskupów odpowiadał życzeniom i nadziejom papieża, gdy dawniej przez rozprawy mała liczba duchownych i świeckich upowszechniała rozdzielenie pomiędzy duchowieństwem i namiętny i nieumiejętny wywierała wpływ na sprawy kościoła. Ten spokój na łonie kościoła katolickiego niepodobał się wielu. Starano się chociaż napróżno francuskich biskupów na dwa stronnictwa rozdzielić. Na to pozwolić niemożemy. Na innem miejscu zaręcza arcybiskup, że powalona demagogia w obywatelskiej społeczności, wcisnęła się za pomocą części tak zwaną katolickiej prasy na łono kościoła. Arcybiskup nazywa demagogią w kościele presbyterianizm i świeckość, które chcą zająć miejsce biskupów w nauczaniu i kierowaniu dusz. Demagogia ta udaje największą potulność dla stolicy świętej, aby najprzód na władzę biskupią, a potem papieską uderzyć. Nadszedł przeto czas, do zrzućcenia maski. Otóż spór pomiędzy ultramontanami i Gallikanami staje się coraz zacietyszy. Co się tyczy Univera, jego przyjaciele nie tracą otuchy, a główny jego redaktor potrafi swą sprawę bronić w Rzymie, położenie przecie jego nieprzestanie o tyle być trudnem, o ile straci na liczbie prenumeratorów, w skutek zakazu go po wielu dyecezyach. Strata dochodu nastąpi niechybnie, jeżeli papież niewypowie słowa pokoju. Arcybiskup z Rouen przybył onegdaj do Paryża. Jedzie do Rzymu.

— Między korespondentami dziennika Kreuzzeitung spór się toczy o pochodzenie hrabiny Solmes wydalonej z rozkazu ministra policyi z Francyi. Jedni korespondenci utrzymują, że hrabina Solms jest żoną rzeźnika, drudzy że jest żoną syna rzeźnika z Strazburga, który sobie nadaje tytuł hrabiego Solms. Mimo tych wersji inni utrzymują że jest krewną cesarza, ponieważ jest córką pana Wyse i córki Lucyana Bonapartego. Rodzice jej żyją osobno, lubo nie w skutek seperacyi lub rozvodu sądowego. Nie pozostaje nic innego do dowiedzenia, jak że hrabina Solms jest córką a nie adoptowaną dziecięciami pani Wyse. Tego rząd niezaprzecza, bo czytaliśmy na liście cesarskiej krótko przed ogłoszeniem cesarstwa w Union i hrabinę Solms wymienioną, równie niezałożyl rząd protestacyi, kiedy hr. Solms po przywróceniu cesarstwa zaczęła się tytułować księżną Marią. Co było powodem rządowi do tak surowego postępowania przeciw hr. Solms, dotąd niewiadomo. Być może, że jej za złe poczytano pewne stosunki do znanego jednego męszczyzny i że z tém się wcale nie tała, dalej, że pozwala sobie żartów z pewnej arcy dostojnej osoby. Lubo dopiero 22 lat liczy, a już przeszła wielkie doświadczenie. Jej przewrotność da się wytłumaczyć z jej położenia zewnętrznego i z przykładów, które ją otaczały. Jej matka niemoże jej czynić wyrzutów. Co się tyczy zarzutu, że miała pójść za człowieka mniej ukształconego, wydaje się być niepodobnem, z powodu jej charakteru, a jeszcze więcej z jej wielkiego ukształcenia umysłu. Mówi kilku językami, w muzyce doskonała, rysuje, maluje, jednem słowem jest utalentowana i uposażona wiadomościami, co zdradza odróż do zaniedbanej natury. Poznać po niej można, że dla niej najznakomitsze tylko salony mogą być stosowne. Jej dom był bardzo poszukiwany. Wielu znakomitych mężów ze wszystkich stronnictw przedstawiało się jej, a licznych przyjaciół czarowała darami swego umysłu i serca. Ży-

wiół legitymizm przeważył na jej salonach. Z tego powodu niewahał się stawiać w jej obronie pan Berryer. W przeszłym roku zwiedziła Włochy. Przyjmowano ją uprzejmie na dworach w Turynie i Neapolu. Królowa neapolitańska ofiarowała jej miejsce na swym dworze, na przypadek gdyby się Ludwikowi Napoleonowi powieść nie miało, ale hrabina Solms odpowiedziała: *Bonaparte ne sert Bourbon*. Przebaczone jej tę dziecianną dumę. Królewska rodzina Piemontu przelała jej niedawno kosztowne klejnoty i list uprzejmy. Wróciwszy do Paryża, chciała wydać opis swojej podróży, ale nie przyszło do druku. Przyjmowała przyjaciół w pewnych dniach i wyprawiała od czasu do czasu świetne wieczory. Na nieszczęście zaprosiła do siebie wiele osób na bal maskowy, chociaż żyjemy w poście i na pozór Paryż stał się bardzo nabożnym. Być może, że minister ma jeszcze oprócz tego bardzo uzasadnione powody przeciw niej, ale mimo tego wielu żałuje hrabiny. Jej brata także wygnano z Paryża. Bawił on przed czterema tygodniami na wsi u pana de la Gueronniere. Wygnanie jego trudniejszym jest do wytłumaczenia, aniżeli jego siostry. Hrabina Solms bawi teraz w Brukseli. Wątpić należy, ażeby los swój chciała znosić spokojnie. Mówią, że w latach dziecięcych chowała się w Anglii, a później w Paryżu aż do wyboru prezesa, w stosunkach przyjaźni zostawała z L. Napoleonem. Jej matka od kilku miesięcy mieszka w Viterbo.

Poeta Mery, zapalony teraz bonpartysta, takie zdanie wynurza w Paryżu o traktatach z 1815 r.: zaczynać wojnę znowu, aby przydać do mapy Francji dwa cale piasku nadreńskiego! Sen ten mógł mieć cień rozumu, kiedy rana Wercingetoriksa jeszcze otwartą była, kiedy geografia nie znano, kiedy na mapę świata patrzeliśmy z stanowiska odzwierciedlenia paryżskich, ale dziś, czy to nie obłąkanie dybać na dwa cale piasku reńskiego, kiedy możemy granice Afryki, ów raj ziemski, ukolonizować i uprawiać? Mówić o traktatach 1815 r. po 40 latach pokoju, po nabyciu sławy wojennej tak, że do niej nie przydać nie możemy, kiedy Bóg dla odwołania świata dał niewyczerpane skarbnice Kalifornii i Australii na zakupienie żelaza złotem, którem można obie Indyi i niepoliczone wyspy jak gwiazdy na morzu uprawiać! Nie, o traktaty 1815 roku dziś nie chodzi, tylko o robienie tego, co Anglicy robią w Australii, Holendrzy w Port Natal, Rosyanie w Krymie, i co Amerykanie robią wszędzie. — To samo mówią Patrie i Constitutionnel o handlu i kolonizacjach.

Mówią, że Mazzini przed dwoma dniami przejeżdżał przez Paryż za niemieckim paszportem. Do Lombardyi jadąc, miał paszport angielski. Dziś zapewne już jest w Londynie, jeżeli się nie zabawił w Brukseli.

Korespondencje francuskich dzienników z Stambułu donoszą, że missya generała hr. Leiningena nie przestała tam zajmować umysłów. Jenerał miał u sultana w dniu 3. b. m. prywatną audyencyę. Według tych korespondencji Austria ma żądać, ażeby Porta deblokowała porty Klek i Sutorinę, jako należące do Austrii. Żądaniu temu sprzeciwia się Porta utrzymując, że porty wspomniane położone są na jej terytorium. Hr. Leiningen miał zażądać w tych dniach stanowczej odpowiedzi. Dnia 5. odbyła się wielka rada dotycząca żądanej odpowiedzi, lecz przy odejściu statku nie wiadano jeszcze o jej treści. Tyle jest pewną, że odpowiedź stanowcza musiała być w dniu 8. b. m. doręczoną pełnomocnikowi austriackiemu.

Rozpoczął się w kolegium francuskim kurs pana Cypryana Robert. Professor poświęcił pierwszą lekcję na danie obrazu postępu 4ch literatur słowiańskich: polskiej, czeskiej, rosyjskiej i illiryskiej. Na tej lekcji znajdowała się pani Kiero Angielka, która dawniej przelomowała dzieło Raullego o Serbii, a dziś uczy się języka serbskiego. — Pan Cypryan Robert cytując kilka wierszy Garczyńskiego pokazał, że dobrze wymawia po polsku.

Hiszpania.

Madryt, 20. Lutego. — Jenerał Narvaez chciał dnia 15. m. t. Beariz opuścić, i poprzednio dla poratowania zdrowia nadwątlonego w Paryżu zabawić. Z porady przyjaciół swoich usłuchał rozkazów rządu, aby niepełnie z nim zerwać. Chęć wielką miano jenerala owego wszelkich urzędów i godności pozbawić, i majątek jego skonfiskować. Rozporządzenie to dotkliwe znalazło jednak przeciwników w ministerstwie, mianowicie Lara i Mirasol stanowczo się jemu oparli.

Bermudez de Castro niechciał teki del Fomento przyjąć. Na wczorajszej radzie ministrów postanowiono więc ostatecznie, znieść ten wydział ministerstwa, i czynności jego pomiędzy ministra finansów i ministra spraw wewnętrznych rozdzielić. Sternicy nawy państwa zgodzili się też na to, aby przy zagajeniu kortezów żadnej mowy od tronu nie odczytywać. Zagajenie to nastąpi dnia 1. Marca. Wielu deputowanych frakcyi ministeryalnej już przybyło. Panowie owi miewają częste konferencje z Martinezem de la Roza. Zdaje się, że oni wielce się zajmują pierwszym projektem rządu, dotyczącym rewizyi konstytucyi. Ministrowie przeszkód żadnych im niestawiają, gdyż, jak słychać, wszyscy są przychylnie dla ministerstwa usposobieni. Radość wielką panuje pomiędzy osobami interesowanymi, że w Kadyksie także kandydaci ministeryalni nad kandydatami progresystowskimi zwycięstwo odnieśli. Potrzykroć tam wybierać musiano, nim rozstrzygająca większość głosów wypadła.

Martinez de la Roza otrzymał od papieża, na pamiątkę usług wyświadczonych w czasie ucieczki i pobytu w Gaecie, dwa wielkie medale złote, z których każdy 20 uncyi waży.

Niedaleko Malagi zatonał wielki okręt holenderski z całą osadą okrętową. Pomiedzy trupami przez wały na ląd wyrzuconemi znajdowały się kapitań i jego młodej żony, trzymającej w objęciach małe dziecko.

W tej chwili dowiadujemy się na drodze telegraficznej z Wiednia, że cesarz młody uszedł szczęśliwie zamachu na jego życie. Roncali podobno w skutek tego niezwłocznie postanowił, spowodować jenerala Narvaeza, aby natychmiast do Wiednia pojechał, dla powinszowania cesarzowi w imieniu królowej.

Włochy.

Rzym, d. 12. Lutego. — Wypadki najnowsze w Rimini dały nastę-

pnie powód do korespondencji pomiędzy kardynałem sekretarzem stanu a ustryackim gubernatorem wojskowym, Zaręczają nam że jego eminencya zwrócił uwagę na rozmaite nadużycia ze strony władz wojskowych, które samodzielnosc administrowania cywilnego przez urzędników papieskich niezawodnie im dłużej tym więcej na niepewność by naraziły.

Rzym, 18. Lutego. — W tych dniach udali się zajen. Gemeau do Francji, aby już więcej nie powrócić, rozmaici oficerowie sztabowi przychylni systemowi jego. W rzeczach ważniejszych i mniejszych widać, że dowódzca nowy, Allouveau Demontreal, działać ma według innych instrukcyi aniżeli poprzednik jego. Jenerał Allouveau Demontreal występuje wszędzie bardzo samodzielnie, gdzie sądzi, iż się na polu wpływowi francuskiemu zupełnie zapewnionem znajduje, kiedy z drugiej strony dla władz rzymskich więcej aniżeli grzecznym, więcej aniżeli uległym się okazuje. Zadaniem jest, aby wpływ polityczny Francji przeważając był zapewnionym i na wszystkie strony konary dalsze zapuścił. Dyplomacya francuska dokłada ze swęj srony wszelkiego starania, aby celu tego dopiąć. Jest ona w Rzymie liczniej reprezentowaną, aniżeli którekolwiek inne mocarstwo europejskie pierwszego rzędu. Kiedy bowiem poselstwo austriackie liczy urzędników czynnych czterech, rosyjskie pięciu, pod rozkazami hr. Raynevala pozostaje dwóch sekretarzy legacyjnych i ośmiu aggregowanych oprócz dyrektora kancelaryi.

Mediolan. — Gazzetta di Milano ogłasza obwieszczenie urzędowe tej treści, że z polecenia c. k. komendy wojskowej w Lombardyi wszystkim Tessyńczykom ubogim pozwolony będzie bezpłatny przejazd aż do Camerlata wyznaczonym do tego pociągami kolei żelaznej.

Turyn, 20. Lutego. — Wielu wychodźców otrzymało znów pozwolenie powrócenia na powrót do obwodów nad granicę Lombardyi, gdyż większa część ich w fabrykach nad Lago maggiore zatrudniona była, a oprócz tego gminom, do których internowani być mieli, stałoby się ciężarem. Dla ostrożności uważano za rzecz potrzebną, parowce udające się do kantonu tessyńskiego siłą zbrojną obsadzić, gdyż zamachu się obawiano. Obydwa statki austriackie, „Radetzki“ i „Benadek“, zaprzestaly zupełnie przewożenia ładunków kupieckich, i krążą jedynie po jeziorze jako straż. Deputowani odbyli posiedzenie tajne. Jak słychać, zażądano podobno od rządu objaśnień we względzie wypadków ostatnich; chodziło też o przyzwolenie na śledztwo sądowe przeciw dwom członkom senatu, których dobra przy spływie Po leża, i gdzie policja przy poszukiwaniu w mieszkaniach skład broni znalazła.

Austria.

Wiedeń, 24. Lutego. — Czytamy w Kor. austr. wiadomość następującą o poselstwie hr. Leiningena, datowaną z Konstantynopola 12. b. m. „Panuje tu niezmiernie wzburzenie umysłów; nadzwyczajny pełnomocnik austriacki fup. hr. Leiningen położył z całą energią żądania Austrii oparte na zasadach najściślejszej sprawiedliwości i domaga się teraz zupełnego bezzwłocznego i sumiennego ich wykonania. Aż nadto wiadomo, iż tureccy dyplomaci zwykli czerpać moc swoją w zwlekaniu o ile się da toczonych układów i uciekaniu się do wybiegów na przedstawienia najmocniej uzasadnione. W obec takiego stanu rzeczy nie pozostaje nic innego, jak wystąpić z jasnymi niecofionionymi żądaniem, i jeżeli dyplomacya austriacka chwyci się tej jedynej drogi mogącej u porty doprowadzić do celu, to działa stosownie tak co do rzeczy jak i w interesie własnej godności. Publiczność tutejsza uznaje ważność obecnej chwili w zupełności: żywa niespokojność panuje tu tak w obrębie jak i za obrębem właściwego świata handlowego. Interesa zawieszono, agio doszło do 10%. Parowiec „Kroacya“ stoi w porcie konstantynopolitańskim wciąż ogrzany. Można sobie wyobrazić, jak rozliczne wieści obiegają w Pera o zakończeniu tego sporu i ubocznych zakłaniach w tę sprawę w mieszanych. Trudno tu oddzielić plewy od zboża i dowiedzieć się prawdy z mnóstwa sprzecznych częstokroć wiadomości. Jeżeli wszakże mówią o ofiarowaniu pośrednictwa dyplomatycznego, to wieść tę tak w ogóle jak i pod względem szczegółów opowiadanych w tej mierze, z największą ostrożnością przyjmować trzeba. Żądania Austrii polegają na prawach traktatami zawarowanych, nie ulegających żadnej wątpliwości, ani żadnemu tłumaczeniu, i interes jej przeto i jej stanowisko wymaga, aby z niezłomną energią obstawała, iżby takowe należycie oceniono.

„Zważywszy zarazem, z jaką cierpliwością i umiarkowaniem gabinet austriacki przez długie lata znosił naruszenia traktatów, jak wyczerpywał przyjacielskie przedstawienia u porty i władz miejscowych, to w rzeczy samej dziwić się nie można, iż wreszcie pragnie raz dojść do końca z polityką turecką, pełną podstępów i wybiegów, i ani przypuścić podobna, aby miał z obecnego stanowiska swojego choćby na krok się cofnąć, nienzyskawszy bezpiecznych rękojmi na przyszłość i dostatecznego zaspokojenia zachodzących uciążliwości swoich poddanych tudzież chrześcijańskich mieszkańców sąsiednich prowincyi pod opieką Austrii zostających.

„Uczucie sprawiedliwości i zamilowanie pokoju innych gabinetów, spodziewać się każe, że nie będą w tym względzie stawiać Austrii na przeszkodzie, zbyt bowiem powszechnie znana jest prawda, że Austria żadnych kroków zaczepnych nie przedsięwzięła, że we wszystkich swoich postanowieniach daleką jest od zamiarów chciwości. W takim obrobie rzeczy, nie masz obawy zajścia z mocarstwami zachodnimi. Zapewniają dziś niezawodnie, że kr. brytyjskie poselstwo oświadczyło porcie w imieniu swojego rządu, iż dekret zakazujący obrotu żegluga nadbrzeżną w Bosforze nie będzie szanowany jako wbrew prawu wydany. Następnie mówią, że sprawa miejsc świętych w nowo przesła stadium, albowiem mają być zawiązane bezpośrednie w tym względzie układy pomiędzy Francją i Rosją.

— Tż samo pismo mówi o podburzających plakatach rozlepianych potajemnie w Peszcie: „Obwieszczenie c. k. dyrekcyi policyi miasta Pesztu, Budy i Staręj Budy czyni wiadomo, że złośliwi ludzie usiłują spokojnych mieszkańców tutejszych niepokoić, osobliwie przez napisy i plakaty rewolucyjne. Jakkolwiek wypadki te zdarzały się nie licznie, wszakże obowiązkiem jest władzy bezpieczeństwa nadużyciu temu bezzwłocznie

zapobiedz. Każdy przeto właściciel domu lub ten komu nadzór domu powierzony, pod odpowiedzialnością własną winien każdy napis lub plakat polityczne znaczenie mający, a na domu, murze, parkanie lub ogrodzeniu umieszczony, jak najrychlej usunąć i to przed godziną 8 rano. Napisy mają być starte, plakaty zaś odjęte i bezzwłocznie władzy policyjnej doręczone. Szczególnie gospodarze domów są do tego obowiązani. Za pominięcie tego nakazu, właściciele ulegną karze pieniężnej od 10 do 100 złr., gospodarze zaś stosownemu aresztowi. Wreszcie okazywany dotąd w ogóle dobry duch mieszkańców spodziewać się każe, że każdy przyczyni się do położenia rychło tej psocie tamy i tym sposobem uniknie się zaprowadzenia surowszych środków.

— Dyrekcja policyi w Medyolanie wydała następujące obwieszczenie: „Aby Tessynczykom, którzy na mocy proklamacyi wysok. c. k. komendy wojskowej w Lombardyi z 16. b. m. prowincye te opuścić muszą, ułatwić odjazd, pomieniona komenda dozwoliła odjechać im nadzwyczajnym pociągiem kolei Medyolańsko-Camerlański, który przez kilka dni o 10 godzin w południe odchodzić będzie. Pomieniona komenda dozwoliła zarazem, aby tym samym pociągiem inni również podróżni zwyczajnymi paszportami zaopatrzeni odjeżdżać mogli, tudzież aby przesyłano tym pociągiem towary.

— W Temeswarze wydano wyrok śmierci na następujące osoby za przechowywanie zbrojnych rozbójników i złośliwe zaniechanie doniesienia o nich: Hussman Kollar 65 lat, właściciel domu, Györgye Barna 50 lat, właściciel gruntu, Györgye Szkrum 61 lat, właściciel domu, Paja Barna 30 lat, zagrodnik i Gawryła Kodran właściciel domu. Pomienione osoby stracone były przez rozstrzelanie.

Węgry.

Peszt, d. 19. Lutego. — Środki ostrożności wczoraj podwojono, patrole silne przebiegały ulice jak za czasów wojennych z kurkiem odwiedzonym. Aresztowania też liczne nastąpiły. Pośród innych późno jeszcze na kolei żelaznej pięć osób przytrzymało i do Wiednia napowrót odwieziono. Według nadesłanej depeszy telegraficznej mają one podobno udział w sprzysiężeniu Libenya. Przed trzema dniami już kilkanaście osób do więzienia wtrącono. Po wielu domach znaleziono proklamacye Koszuta poprzyklepane; zostały one podobno przemyczone na chustkach kolorowych, które po jednorazowym oczyszczeniu przez pranie pismo poprzednio niewidzialne wykazały. Usposobienie w Peszcie jest dosyć pospolne. Nadzwyczajne wojskowe środki ostrożności rozporządzono. Bateria jedna z zapalonymi lontami stoi w Neugebäude, gdzie więźniowie polityczni zamknięci siedzą. Kompanię artylerji z Komorna sprowadzono, a dwa pułki piechoty mają wkrótce garnizon wzmocnić. Po miejscach wszystkich w okolicy Pesztu leżących jazdę rozkwaterowano. Trzy osoby napadły wczoraj oficera od piechoty z pułku Khevenhüller w pobliżu koszar, jedną z nich udało się mu ranną przytrzymać a inne dwie odpędzić. — Policya miejscowa wydała rozkaz, aby posiadaciele domów wszelkie plakaty ducha rewolucyjnego na mieszkaniach ich poprzyklepane natychmiast niszczyli.

Szwajcarya.

Z Szwajcaryi, d. 23. Lutego. — Liczbę Tessynczyków wydanych obecnie z Lombardyi zanadto wysoką powszechnie podawano: więcej nad 5 do 6000 podobno się ich w tym kraju nieznajdowało. Cała nieobecna ludność kantonu wynosi do 12,000 ludzi (według obliczenia w roku 1850: 11,924). W kantonie przebywa około 8000 cudzoziemców (7807 według opisu najnowszego); z tych jest 4645 osiadłych, 2800 czasowo przebywających, 219 przejeżdżających i 143 wychodźców politycznych, pomiędzy tymi wielu dezertów węgierskich. Pośród temi 8000 cudzoziemców jest może 5810 Austriaków, powiększej części Lombardów. W ogóle Austriaków wszystkich w Szwajcaryi żyjących liczyć można około 9000. Rada federacyjna przy obradach swoich nad sprawą tessynską nie jeszcze stanowczego nieuchwaliła. Tyle tylko zdaje się pewnem, że uchwała dawniejsza dotycząca internowania wychodźców włoskich, niezwłocznie i jak najściślej ma być wypełniona. Każdy w jakibądź sposób skompromitowany ma być bez najmniejszego względu z Szwajcaryi wydany, a w końcu władze federacyjne zażądać mają od Austrii zniesienia rozporządzeń dotyczących zamknięcia granicy tessynskiej. — Przyszłość najbliższa okazać powinna, jaki skutek postanowienia takowe odniosą.

Turecja.

Dodatek do Gazetta de Moldavia z dnia 3. Lutego podaje rozporządzenie księcia multauńskiego, którem tenże zdaje rządy swego kraju ustanowionej w tym celu radzie administracyjnej. Powodem do tego kroku ma być słabość księcia, który dla poratowania zdrowia kraj zapewne opuści. Wiadomość ta może niesłusznie nabrała wysokiej wagi politycznej, osobiście ze względu na sprawę wschodnią i rozchodzącą się pogłoskę o zajęciu księstw naddunajskich przez wojska rosyjskie.

Rossya.

Odessa, d. 16. Lutego. — Wczoraj zawiął parowiec z Konstantynopola, który tam stał na rozkazy posła rosyjskiego; przywiózł tu depesze i, jak powiadają, także patriarchę tamtejszego, ma on rozkaz natychmiast do Konstantynopola powrócić. Jak słychać, poseł austriacki hr. Leiningn dopiero dnia 15. m. t. odebrał ma odpowiedź na swoje ultimatum, i w Pera mniemano, że zatargi z dworami cesarsko rosyjskim i austriackim byłyby już załatwione, gdyby wpływ angielski temu nie stał na przeszkodzie.

Z doniesienia pochodzącego znów z innego źródła z Odessy wyjmujemy jeszcze, że według pogłosek tamże obiegających, pieką w Odessie chleb dla 25,000 żołnierzy, że w Sebastopolu uzbrojenia z żarliwością wszelką się odbywają, i że w maju r. b. flota rosyjska i armia gotowe będą do rozpoczęcia wyprawy wojennej.

Kronika miejscowa.

Poznań, 3. Marca. — Dziś mamy przymrozek, pogoda piękna, słońce bystre jak śród najgłębszej zimy; komunikacye się poprawiły, każdy korzysta z drogi i załatwia interesy. Jedna kolej żelazna tuż pod

Poznaniem, ma przeciętą komunikacyą dla tych, którzy ryczałtowo nie zapłacą za pewien przeciąg czasu na abonament biletów do przejazdu z miasta drogi zwirowej aż do dworca kolei żelaznej. Rzeczą staje się niedogodną dla tych, co to do dworca chcieliby dojechać własnym ekwipażem, a nieprzychodzi im często wyjeżdżać koleją żelazną. Tacy nie biorą więc abonamentu i muszą używać doroszek. Jest to jedna z tych niedogodności miejscowych, która tuż pod miastem przerywa wprost komunikacyą z dworcem kolei żelaznej. Już dawniej użalano się na tę niedogodność, teraz dyrektorstwo policyi zajęło się tą sprawą i zniosło się w tej mierze z dyrektorstwem wschodniej kolei, ale odmowną otrzymało odpowiedź, a to z tego powodu, że domu poborowego dla tej drogi zwirowej ustanawiać nie można, bo nań według prawa, z powodu krótkości stacyi koncesya udzieloną być nie może. Droga ta wynosi tylko 169 prętów. Uwolnić zaś przejeżdżających tą drogą dyrekcya nie może, bo przynosi rocznie 357 tal. Jest to fundusz na jej utrzymanie, oświetlanie i na zaliczony kapitał zakładowy. Gdyby jednak miasto Poznań chciało przejąć koszt utrzymania tej drogi, obsadzania drzewami i oświetlania na siebie, natenczas chce ustąpić tej drogi bezpłatnie na zawsze, pod warunkiem jednak, jeżeli propozycyą tę potwierdzi rada administracyjna towarzystwa kolei żelaznej starogrodzko poznańskiej. Dyrektorstwo policyi, poleca przyjęcie tych warunków magistratowi poznańskiemu, ale wątpimy, aby były przyjęte, ponieważ droga ta zwirowa więcej służy ku użytkowi postronnych, jak mieszkańcom Poznania. Najlepsza jest propozycya, aby za ostatnią stacyę do Poznania pobór podwyższono na kolei żelaznej o jeden fenig.

Wschowa, 27. Lutego. — Na mocy rozporządzenia ministeryalnego szkoła tutejsza powiatowa zostanie zamienioną na szkołę realną i to od wielkiej nocy. Dotychczasowy rektor superintendent Fechner i nauczyciel Radajewski zostają pensjonowani, nauczyciele zaś Ryll i Wagler przechodzą do nowego zakładu. Dyrektorem szkoły realnej mianowany wyższy nauczyciel Krüger z Bydgoszczy. Wyższymi zaś nauczycielami przy niej są mianowani: Dr. Siedler, Dr. Blindow i kandydat Händler. Pan Rüll drugim, p. Knorr z Międzyrzecza trzecim a p. Wagler czwartym nauczycielem. Oprócz tego będą mianowani: katolicki nauczyciel religii, nauczyciele rysunków, śpiewu i turniejów.

Rogoźno, 28. Lutego. — Onegdaj stanęli przed tutejszym wydziałem kryminalnym szynkarz Gottlieb Jacob z Głęborzyna i Amalia Möbus, separowana Büttow oskarżeni o kazirodztwo. Jacob ożenił się z owdowiłą Möbus, po jej śmierci zaś ożenił się z jej córką, separowaną sądownie. Ślub dawał im radca konsystorski Dr. Siedler w Poznaniu na dniu 7. Marca 1847. Od tego czasu żyli dosyć z sobą szczęśliwie i mieli z sobą dwoje dzieci, młodsze 1 rok liczące. Oskarżeni twierdzą, że radca Dr. Siedler wiedział o stosunku, a ponieważ z matką oskarżonej Jacob nie miał dzieci, przeto uważali rzecz tę za dostateczną do usprawiedliwienia małżeństwa tego. W ciągu ustnej rozprawy pokazało się atoli, że Jacob przed Dr. Siedler udawał się za kawalera, a swą pasierbicę za pannę i tym sposobem oszukał duchownego. Oba oskarżonych sąd uznał winnymi i skazał na 4 miesiące do więzienia. Oskarżeni założyli od tego wyroku apelacyą.

GALERIA KAWALERÓW DO WZIĘCIA.

(Dziennik warszawski.)

(Ciąg dalszy.)

Widzicie, że w tych wszystkich przymówkach jest już wiele wysilenia, które nawet z każdym rokiem coraz natarczywszem bywa. Teraz przecie niestety! przyszło na ten koniec, że nieborak dość często pannę a bardziej rodziców musi brać na lisa, jak to może dawniej względem niego samego nieraz się trafiało. Wszystko to prawda robi go zręczniejszym; ale z tego najprędziej wpadnie w galimatias — zniszczy co miał naprawić, a w każdym razie zostanie gadułą, albo z wielkich myśli olysieje.

Nie opuszczajmy tego ostatniego argumentu, tém więcej, że dziś lisy przy zaślubinach niepospolitą rolę odgrywać zwykły. Warszawscy kawalerowie odebrali ten przywilej od natury, że jeśli się który przed 30 rokiem nie ożeni, niezawodnie nim dojdzie 40tu, już można przewidywać, jakie w starości swojej nosić będzie *status quo* na głowie — czy dostąpi zaszczytu siwizny, czy przy randze tysego zostanie.

Ale i ołów jeszcze nowe udrczenie przybyło dla naszego kawalera! — Dawniej po kilka godzin bawił przed zwierciadłem, układając włosy fantastyczne pukle — teraz, nieszczęście sprowadza go do lustra i kradnie czas drogi, bo nieraz kwadrans romansuje, a pół dnia traci nadaremnie bawiąc się wysubrylowaniem tych srebrników złośliwej białosci, albo układa włos przy włosku na wzór hiszpańskich koronek, ażeby swojemu ażur na głowie mógł nadać jakiegokolwiek podobieństwo pluszu, jeżeli już nie podola skopjować czupryny.

Lecz i po co te studia fryzjerskie, te wszystkie mozolne etiudy, kiedy subtelność kobieca prawie zawsze odłączy sztukę od natury, choćbyście w końcu ten węzeł gordyjski przecięli, wstąpiwszy na ulicę Nowosenatorską, gdzie w zakładzie Śniechowskiego, najdokładniejsze robią się peruki.

Ale stało się!... papiery spadły o sto procent, bo kawaler w peruce albo w półperuce, jeżeli nie poprze czembadź swojej sprawy, co by miało jakiś walor w ostatniej instancyi, to i przegrał wielki proces, choćby go jeszcze prowadził aż do ukończenia respective swoich lat czterdziestu!

Niech jednak co chcą mówią o systemacie Lawatera i fizyonomice ludzkiej, to zawsze niezbitem zostanie, że kawaler w peruce, uposażonym jest od natury wysokim stopniem osobistego gorąca, to jest, miłością własną nad możność jej zaspokojenia. Peruka zdradza nie małą pretensjonalność serca każdego mężczyzny, a nawet na rachunek tego niewinnego fałszu, światu wolno sądzić o sobie jak mu się podoba — kobiecie nawet, wolno wszystko podejrzewać.

Kawalerowie w perukach miewają w towarzystwach pewien rodzaj

powagi, który ich nawet dość dumnymi czyni. Prowadzą swój interes z wielkim taktem a nadewszystko z ostrożnością; ale też i kobieta przyjmuje od nich z ostrożnością wszelkie oświadczenia — a jeżeli los chciał że wybierze, to chyba w obecności samego reagenta, który jej nawet najpierwszy tego powinuje.

Kawalerowie w perukach, zwłaszcza ci co już czterdzięci pokonczyli, często nawet starając się o pannę, z tem się nie wydają, jakby się wstydzi. Ich prawdziwe zamiary można poznać dopiero przez pewne wysoki fałszywej natury, na jakie się w tym domu czasem zdobywają, — oto gdy np. z całego grona konkurentów, oni tylko sami pokazują się służkami; albo gdy wychodząc po wizycie, wsuną służącemu do ręki rubelka za poświęcenie im na schodach, choć to już najczęściej na nie się nie przyda.

Dobra jednak światowa opinia o tych panach wiele im także śmiałości dodaje — ale jakiej śmiałości!... w połowie lisię, a w połowie baraniej: bo zakręciwszy się np. w kuchni pod pozorem napicia się wody, odezwa się czasem do kucharki:

— Oto masz moja najpocześnieza odemnie, a powiedz mi tylko prawdę, co też panna o mych włosach mówi? — Na co gdy kucharka zrobi głupią minę, będą najpewniejsi, że w całym domu o tajemnicach ich głowy nikt nie wie — dodają więc zaraz ośmieleni:

— Ach! gdybyś wiedziała jakże ja się już dawno w twojej pannie kocham!... mogłabyś jej to nawet kanaliczka powiedzieć... No! spraw mi się tylko dobrze, a dostaniesz jeszcze płócienną sukienkę.

Po czem wracają do pokoju, śmiejąc się z tych wszystkich co tak mozolnie przy pannie pracują.

Już tu się nawet w tym wysoku, przebiło coś z natury starego kawalera; bo też Bogiem a prawdą, czterdzięci — to latka!

Stary kawaler Nr. 3.

Jakkolwiek o każdym kawalerze starającym się o rękę panny mówimy, że prowadzi romans, nie byłoby bardzo loicznie gdybyśmy też samo wyrażenie i do starego kawalera zastosować chcieli. W jego wieku i powadze nazywa się to zamiarem, interesem, a nawet mówimy o nim, iż tylko do panny zachodzi lub szczęścia próbuje. To też stary kawaler, choćby się znalazł w najliczniejszym gronie konkurentów, ma swój właściwy sposób próbowania tego szczęścia.

Już to powszechnie nie bardzo nadskakującym swojej pannie bywa

SPRZEDAŻ KONIECZNA.

Król. Sąd powiatowy w Gnieźnie,
z dnia 23. Lutego 1853

Do Stanisława Logi należąca wieś szlachecka Ruchocinek K. 6., do której olendry Głyszyna i pustkowie Siedlecza należą, a przez towarzystwo Ziemstwa na 55,849 Tal. 26 sgr. 10 fen. podług atestu hipotecznego, warunków i tacy, które w Registraturze przejrane być mogą, oszacowane zostały, mają być dnia 20. Czerwca 1853. r. przed południem w izbie zwykłych posiedzeń sądowych, w dalszej licytacji, w drodze eksekucji sprzedane.

SPRZEDAŻ KONIECZNA.

Król. Sąd powiatowy w Szremie.
Wydział pierwszy.

Dobra szlacheckie Mszczyczyn w tutejszym powiecie położone, z przyległościami łącznie z borem na 4696 Tal. 26 sgr. 1 fen. otaczanym, oszacowane na 128,634 Tal. 28 sgr. 5 fen. wedle tacy, mogącej być przejranej wraz z wykazem hipotecznym i warunkami w Registraturze, mają być dnia 11. Maja 1853. przed południem o godzinie 11tej w miejscu zwykłym posiedzeń sądowych sprzedane.

Postanowienie przełożonych Towarzystwa Poznańskiego kassy pogrzebowej
z dnia 13. Lutego r. b.

Członków towarzystwa Poznańskiego kassy pogrzebowej, którzy w składkach zalegają, niniejszem się ostatecznie wzywa, aby takowe najpóźniej od dziś w czterech tygodniach na ręce Rendantu towarzystwa Pana Fryderyka Seidemann przy ulicy Weneckiej pod Nrem 5. złożyli, w przeciwnym razie utracą podług §. 11. ustaw wszelkie swe prawa do towarzystwa i kassy i zostaną bezwzględnie wykluczeni.

Osoby chcące do towarzystwa wstąpić, mogą się każdego czasu podług wyżej wspomnianego mandatu zgłosić, jeżeli są papierami przepisane, jako metryką itd., zaopatrzeni.

Poznań, dnia 16. Lutego 1853.

Z polecenia: Scheding.

Nauczyciel prywatny chcący dzieci do wyższych szkół gimnazjalnych przysposobić, stara się o miejsce. Bliższe warunki w księgarni

Langiego w Gnieźnie.

Pewna zacna familia życzy sobie przyjąć na stancją pensjonarzy, gdzie zarazem repetycje udzielane będą. Dowiedzieć się można w księgarni Pana **Zupańskiego** na Nowej ulicy.

— kiedy tylko niekiedy odezwie się do niej z grzecznością, jak dla formy, ale za to cały wylany jest dla ojca, matki i rodziny.

Jeżeli państwo mają proces albo wielkiej wagi interesa, on je niezawodnie podejmie się prowadzić, przekonany, że nim wyrostki znajdą czas wkraść się do serduszka córki, on i proces przeprowadzi przez wszystkie instancje, i interesa pokonczy i córkę dostanie. I można to nazywać romanssem!

Albo jeżeli mama gwałtownie zaślubnie, wyrostki najpierw tracą głowy, kręcąc się po pokojach jakby powarzeni — on sam tylko najprytniejszy leci po doktora; wydrze nawet lokajowi z rąk receptę, i już jest w aptece. Czyżby to komu na myśl wpadło że i to także droga do ręki panny na wydaniu!

Nie masz nawet sprawunku, którego by się stary kawaler na rachunek swoich zamiarów załatwić nie podjął. To też wszyscy się nim wyręczają: dziś wysłać go można za kupnem drzewa — nazajutrz, do ratusza z opłatą podatku, lub do komisarza dla zameldowania lokaja albo i kucharki. On jest marszałkiem honorowym tego domu, rządcą, plenipotentem i komisyjnerem. Dla tego wszyscy miewają nawet dla niego niejaki szacunek — a najbardziej służba, która go się wyraźnie, tak jak pana, boi.

(d. c. n.)

Przybyli do Poznania dnia 3. Marca.

BAZAR: Mielecki z Nieszawy; Laskowski z Kruszewa.

HOTEL BAWARSKI: Günther z Wrocławia; Halinger z Gdańska; Kierski z Gąsawy; Twardowski z Kobelnik.

HOTEL DREZDEŃSKI: Treube z Raciborza; Isert z Mogilna.

HOTEL RZYMSKI: Seredyński z Roskowa; Hedinger z Brodów; Rille, Reinhold, Szuszczyński z Stęszewa; Bordwicki z Dobieszewka.

HOTEL PARYSKI: Niezuchowski i Broonicka z Nieświastowic; Eichorst z Bytnia; Bojanowski z Podlesia kościelnego.

POD ŻŁOTA GESIA: Hr. Kwilecki z Wróblewa; Löwe z Berlina.

HOTEL WIEDENSKI: Węsierski z Zakrzewa.

HOTEL BERLINSKI: Parpart z Strzyżewa; Kuczborski z Dąbrowa; Glau-bitz i Kretschmer z Srody; Bullwien z Golańczy; Jacob z Berlina.

POD BIAŁYM ORŁEM: Wolszlegier z Zbieta; Lurezyński z Podlesia.

HOTEL KRUGA: Söndrop z Leszna.

POD KORONĄ: Ambrozjusz z Pobiedzisk; Pinner z Pniew.

HOTEL EICHBORNA: Reich z Smigla; Mann z Baranowa.

W mieszkaniu prywatnym: Gutman z Wrocławia, ulica Nowa Nr. 5 B.

Wszelkie nasiona, jakie są ogłoszone w rozmaitych wykazach dołączonych do gazet, sprowadzamy z miejsc nam wskazanych sposobem komisyjnym, tak że każdy chcący skąd kolwiek nasiona sprowadzić, tylko do nas zgłosić się o to potrzebuje. — Zresztą utrzymujemy własny zapas nasion najużywalszych na miejscu i sprzedajemy je po cenach jak najtańszych.

W. Stefański & Cp. w Poznaniu
w Bazarze.

Prawdziwe guano peruwiańskie, przez związki centralne rolnicze w Frankfurcie n. O. i Poczdamie z składu naszego zalecone, sprzedawane będzie przez Pana Teodora Baartha w Poznaniu, ulica Szewska Nr. 19. Za prawdziwość towaru tego ręczyć można, gdyż on koleją żelazną odbierany bywa.

Berlin, w Lutym 1853.

J. F. Poppe & Comp.

Znajdujący się na składzie Pana Teodora Baartha **guano** ma własności najlepsze go Peruwiańskiego **guano**. Zawiera bowiem około 60% ulotnych, pomiędzy temi obfitą ilość amoniaku i około 30% stałych części, pomiędzy temi zaś głównie fosforowe sole. Z tych przyczyn można go każdemu gospodarzowi jako najlepszy i nie sfalszowany gatunek polecić.

Poznań, dnia 11. Lutego 1853.

A. Lipowicz, chemik.

Sprzedaż towarów po cenach niższych trwać będzie do przyszłego tygodnia.

Małą ilość $\frac{7}{8}$ szerokiego czysto welnianego tybetu (w kolorach jasnych) po 7 $\frac{1}{2}$ i 10 Sgr. Ciężkie welniane Napolitains po 5 i 5 $\frac{1}{2}$ Sgr. Szkockie kaźmirki po 5 do 6 Sgr. szerokie pure-laines od 10 do 15 Sgr. « Mixed-Lustre po 7 $\frac{1}{2}$, 10 i 12 $\frac{1}{2}$ Sgr., których zapasy już znacznie wyprzedane zostały, polecam szczególnie.

Antoni Schmidt

Handel płótna, sukna i towarów łociowych.

Kompletne urządzenie do handlu materyalnego jest jak najtaniej do sprzedania. Bliższe wiadomości u R. Bischofa, Nowa ulica Nr. 4.

Zapas prawdziwej wody Kolońskiej Maria Farina cotylny otrzymała
Julia Nowicka, Wodna ulica Nr. 28.

Wigoń, różne gatunki bawełny i tak nazwaną Estremadura cotylny odebrał
Handel **Julij Nowickiej**,
Wodna ulica Nr. 28.

Rafinowany sok marchwiany,

środek radykalny przeciw chrypcie, kaszlowi, kataralnemu cierpieniu, bólowi żołądka, zaflegmieniu, kaszlowi duszającemu, a szczególnie przeciw chorobie na robaki dla dzieci, jest znów w zapasie i można nabyć flaszkę za 15 Sgr. u

Ludwika Jana Meyer.

Zamyślając od 1. Paźdz. r. b. zaprzestać całkiem handlu żelaza, polecam więc Szanownym kupcom mającym chęć nabyć towarów różnych, iż tychże mogą u mnie za zadowalniające ceny dostać. Poznań, Wodna ulica Nr. 1.

M. Lipiński.

Prawdziwy angiel. tłuszcz do wozów,

nazywany także artyleryjnym lub metalowym smarowidłem, przydatne szczególnie do wozów z osiami żelaznymi, utrzymuje bowiem osi zawsze w chłodzie i czystości, sprowadził **wprost z Liverpool** i sprzedaje w nietkniętych baryłkach, ważących $\frac{1}{8}$ do 2 $\frac{1}{2}$ cetnarów, jako też na wagę, po bardzo umiarkowanych cenach

Skład gazu i rafinerya oleju w Poznaniu przy zamkowej ulicy i narożniku rynku Nr. 84. **Adolf Asch.**

Kurs giełdy Berlińskiej. Dnia 1. Marca 1853.	Sto- pa pct.	Na pr. papier- rami.	Na pr. kurant guto- wizna.
Pożyczka rządowa dobrowolna.....	4 $\frac{1}{2}$	—	101 $\frac{1}{2}$
dito z roku 1850.....	4 $\frac{1}{2}$	—	102 $\frac{1}{2}$
dito z roku 1852.....	4 $\frac{1}{2}$	—	102 $\frac{1}{2}$
Oblięgi długu skarbowego.....	3 $\frac{1}{2}$	—	93 $\frac{1}{2}$
dito premii handlu morskiego...	—	—	148 $\frac{1}{2}$
dito Marchii Elektoralnej i Nowej..	3 $\frac{1}{2}$	—	92 $\frac{1}{2}$
dito miasta Berlina.....	4 $\frac{1}{2}$	—	103 $\frac{1}{2}$
Listy zastawne Marchii Elekt. i Nowej	3 $\frac{1}{2}$	—	100 $\frac{1}{2}$
dito Prus Wschodnich...	3 $\frac{1}{2}$	—	97
dito Pomorskie.....	3 $\frac{1}{2}$	—	100 $\frac{1}{2}$
dito W. X. Poznańskiego..	4	—	104 $\frac{1}{2}$
dito W. X. Pozn., nowe...	3 $\frac{1}{2}$	—	98
dito Szląskie.....	3 $\frac{1}{2}$	—	—
dito Prus Zachodnich...	3 $\frac{1}{2}$	—	96 $\frac{1}{2}$
Bilety rentowe Poznańskie.....	4	—	100 $\frac{1}{2}$
Louisdory.....	—	—	111
Akcje kolei żelaznej Starog. Poznańsk.	3 $\frac{1}{2}$	—	92 $\frac{1}{2}$